

12 RENTGENSKO SLIKANJE (RTG) VRATU

Jasmina Demšar

1. Kaj je rentgensko slikanje vratu?

Rentgensko slikanje vratu je *najpogosteje uporabljena metoda za ugotavljanje poškodb vratnega dela hrbtenice*. Preiskavo se uporablja tudi za ugotavljanje nekaterih drugih okvar in bolezni vratu. Pri rentgenskem slikanju uporabljamo elektromagnetno valovanje, v obliki žarkov, podobno kot pri vidni svetlobi. Pri prehodu elektromagnetnega valovanja skozi telo se elektromagnetno valovanje oslabi v odvisnosti od strukture telesa, skozi katero potuje. Oslabitev je večja pri prehodu skozi gostejšo snov, npr. kost, in manjša pri prehodu skozi manj gosto snov, npr. mišico. Po jakosti različne rentgenske žarke nato zberemo na rentgenskem filmu, kjer se nam izrišejo strukture, ki smo jih presvetlili. Rentgensko sliko nato odčita zdravnik. Z odčitkom slike in s pomočjo kliničnega pregleda si pomaga do diagnoze.

2. Kaj je namen preiskave?

Namen preiskave je *prikaz bolezenskih procesov ali poškodb vratne hrbtenice*. Preiskava je najpogosteje indicirana pri *sumu poškodbe, okužbe in tumorja hrbtenice, pri artritisu, osteoporozi, premikih vretenc, kostnih izrastkih, ugotavljanju nepravilne krivine hrbtenice* in drugih redkejših boleznih hrbtenice.

3. Kdo opravlja rentgensko slikanje vratu?

Rentgensko slikanje hrbtenice opravlja za to usposobljen rentgenski tehnik na oddelku za radiologijo v vseh bolnišnicah, ZD in zasebnih zavodih.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas napoti vaš izbrani zdravnik družinske medicine ali klinični specialist (npr. travmatolog, ortoped, nevrolog), ki vam izda tudi napotnico za rentgensko slikanje.

5. Kako se na preiskavo pripravite?

Za rentgensko slikanje vratu *ne potrebujete posebne priprave*. Pred slikanjem morate *odstraniti nakit (uhane, verižico)*, saj se kovinski predmeti vidijo na rentgenski sliki in lahko motijo interpretacijo izvida.

Če ste noseči oz. obstaja možnost, da bi lahko bili noseči, morate pred preiskavo to povedati zdravniku ali rentgenskemu tehniku.

6. Kako preiskava poteka?

Večinoma se rentgensko slikanje vratu izvaja *leže*. Rentgenski tehnik vas bo namestil v položaj, ki bo omogočal največjo preglednost slike. Pri slikanju vratne hrbtenice vas bodo prosili, da odprete usta, saj slikanje skozi usta prepreči slabšo vidljivost, ki jo povzročajo zobje. Ko rentgenski tehnik zapusti sobo, da sproži slikanje iz druge sobe, se ne smete premikati. Zaželeno je tudi, da zadržite dih in tako omogočite optimalen posnetek. Samo slikanje je *neboleče in traja nekaj sekund*. Po končanem slikanju je potrebno nekaj minut za razvoj slik, ki jih odčita zdravnik.

7. Koliko časa traja preiskava?

Rentgensko slikanje vratu traja *približno 15 minut*, nato pa je potrebno še dodatnih 5 minut za razvoj slik.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Rentgensko slikanje je *neboleče in prehoda rentgenskih žarkov skozi telo ne boste čutili*. Sobe, kjer izvajajo preiskave, so zaradi ohranjanja konstantne temperature rentgenskih aparatov ohlajene.

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Vsako rentgensko sevanje poveča *tveganje za razvoj rakaste bolezni*. Pri rentgenskem slikanju vratu se *uporablja minimalne sevalne doze*, tako da je tveganje za razvoj neželenih učinkov zelo majhen. Po slikanju sevanje ne ostane v bolnikovem telesu.

Rentgenski žarki lahko poškodujejo razvijajoči se plod, zato je rentgensko slikanje *v času nosečnosti, razen v nujnih primerih, nezaželeno*.

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvid rentgenskega slikanja vratu je znan *nekaj minut po zaključku slikanja*.

11. Čemu bodo izvidi služili?

Izvidi rentgenskega slikanja vratu bodo zdravniku v pomoč za postavitve diagnoze nekaterih bolezni in poškodb, omogočajo pa tudi spremljanje zdravljenja bolezni hrbtenice.